

PATVIRTINTA

Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
direktoriaus 2026 m. rugpjūčio 28 d.
įsakymu Nr. V-105

VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos (toliau – Progimnazija) socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato 5–8 klasių mokinių socialinės-pilietinės veiklos tikslą ir uždavinius, turinį, organizavimo ir įgyvendinimo tvarką, mokinių, mokyklos vadovo ir atsakingų asmenų pareigas, veiklos apskaitą ir vertinimą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559 „Dėl 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais, įskaitant 2026 m. liepos 2 d. įsakymą Nr. V-497 ir 2026 m. liepos 30 d. įsakymą Nr. V-571), Bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269, ir Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planu, patvirtintu Progimnazijos direktoriaus 2025 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-104 (su vėlesniais pakeitimais).

3. Socialinė-pilietinė veikla yra pagrindinio ugdymo programos mokymosi turinio dalis. Ji padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus, demonstruoti vertybines nuostatas, įtvirtinti pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviau dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, įtvirtinti pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei skatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdyti savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR PRINCIPAI

6. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

6.1. prasmingumo – veikla padeda mokiniui atrasti asmeniškai prasmingą veiklą, orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į veiklos procesą, mokytis iš patirties ir reflektuoti jos naudą;

6.2. asmeninio tobulėjimo – veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius, sudaro galimybes išbandyti naujus vaidmenis, plėsti pažinimo ribas, taikyti savo stiprybes ir talentus naujame kontekste;

6.3. socialinio teisingumo – veikla skatina mokinių suvokti savo atsakomybę už visuomenės gerovę, jautrumą kitų poreikiams, solidarumą ir pagarbą žmogaus orumui;

6.4. dalyvavimo – veikla padeda mokiniui suprasti piliečių įsitraukimo ir bendradarbiavimo svarbą, skatina veikti individualiai ir kartu su kitais, tartis, argumentuoti, dalintis atsakomybe ir padėti vieni kitiems.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

7. Socialinė-pilietinė veikla 5–8 klasių mokiniams yra privaloma. Minimalus privalomas socialinės-pilietinės veiklos laikas – 20 valandų per mokslo metus.

8. Socialinės-pilietinės veiklos laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį. Veikla vykdoma laisvu nuo pamokų metu ir turi būti įgyvendinta iki ugdymo proceso pabaigos. Veikla gali būti vykdoma individualiai ar grupėmis tiek mokykloje, tiek už jos ribų. Proporcija, kokia veiklos dalis atliekama mokykloje, o kokia – už jos ribų, nenustatoma. Mokinys gali rinktis mokyklos, kitų organizacijų siūlomas arba savo pasirinktą / inicijuotą veiklą, jei ji atitinka šio Aprašo tikslą ir principus.

9. Mokiniui pageidaujant socialinė-pilietinė veikla gali būti vykdoma rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogų metu.

10. 5–8 klasės mokinys socialines-pilietines veiklas turi atlikti iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.,

11. Vasaros atostogų metu atliktos socialinės-pilietinės veiklos valandos įskaitomos taip:

11.1. jeigu mokinys iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos yra atlikęs konkrečiai klasei nustatytą minimalų valandų skaičių, vasaros atostogų metu papildomai atlikta veikla įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą;

11.2. jeigu mokinys iki ugdymo proceso pabaigos nėra atlikęs nustatyto minimalaus valandų skaičiaus ir jam skiriama papildomo laiko vasarą, vasaros metu atlikta veikla pirmiausia įskaitoma į einamųjų mokslo metų privalomą veiklą;

12. Mokiniui keičiant mokyklą mokslo metų eigoje, ankstesnėje mokykloje einamaisiais mokslo metais atliktos socialinės-pilietinės veiklos valandos įskaitomos tęsiant mokymąsi Progimnazijoje, pateikus veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus.

13. Dokumentuose, kuriais patvirtinama už Progimnazijos ribų atlikta socialinė-pilietinė veikla, turi būti nurodyta:

13.1. mokinio vardas ir pavardė;

13.2. atliktos veiklos turinys;

13.3. atliktos veiklos trukmė valandomis;

13.4. veiklos atlikimo data;

13.5. organizacijos rekvizitai;

13.6. už organizuotą veiklą atsakingo asmens vardas, pavardė, kontaktinis telefono numeris ir (ar) elektroninis paštas, parašas.

14. Progimnazijos siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys yra rekomendacinės. Mokinys gali rinktis jo interesus ir poreikius atitinkančią socialinę-pilietinę veiklą.

15. Už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingas klasės vadovas arba kitas Progimnazijos vadovo paskirtas asmuo (toliau – atsakingas asmuo).

16. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo žingsniai:

16.1. idėjų generavimas – mokinys apmąsto savo patirtį ir sprendžia, į kokias veiklas norėtų įsitraukti ir kaip dalyvavimas jose padės jam augti ir tobulėti;

16.2. veiklos planavimas – mokinys, padedamas atsakingo asmens, planuoja veiklos užduotis ir pasirengia socialinės-pilietinės veiklos planą;

16.3. veiklos įgyvendinimas – mokinys atlieka nusimatytas užduotis, periodiškai reflektuoja veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę, prireikus, aptaręs su atsakingu asmeniu, koreguoja planą ir kaupia veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus;

16.4. veiklos įsivertinimas – pabaigęs nusimatytas užduotis mokinys įsivertina savo patirtį ir ją aptaria su atsakingu asmeniu.

17. Socialinės-pilietinės veiklos 20 valandų apimtis paskirstoma taip:

17.1. 5 klasės mokiniams – 10 valandų skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui ir veiklos įsivertinimui, 10 valandų – socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytoms arba Progimnazijos pasiūlytoms ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams, išskyrus 19 punkte nurodytą atvejį;

17.2. 6–8 klasių mokiniams – 4 valandos skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui ir veiklos įsivertinimui, o 16 valandų – socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių pasiūlytoms arba Progimnazijos pasiūlytoms ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams.

18. Jaunesniam kaip 14 metų mokiniui pageidaujant socialinę-pilietinę veiklą atlikti organizacijoje už Progimnazijos ribų individualiai ar grupėje, mokinio lydėjimo klausimas aptariamas su jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Tokia veikla gali būti vykdoma tik tėvams (globėjams, rūpintojams) sutikus lydėti mokinį į organizaciją.

19. **Mokinio pareigos** atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

19.1. pateikti asmeninius siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

19.2. aptarti savo siūlomas veiklas ir užduotis su atsakingu asmeniu bei apsvarstyti jo teikiamus siūlymus ar rekomendacijas;

19.3. pasirengti socialinės-pilietinės veiklos užduotis ir planą;

19.4. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

19.5. prireikus koreguoti veiklos planą, užduotis ir kitus susitarimus;

19.6. kaupti ir pateikti socialinės-pilietinės veiklos atlikimą patvirtinančius dokumentus;

19.7. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose ir pateikti socialinės-pilietinės veiklos planą bei refleksiją raštu arba žodžiu;

19.8. susidūrus su sunkumais informuoti atsakingą asmenį ir prašyti pagalbos;

19.9. kaupti ir saugoti atliktos veiklos įrodymus ir pateikti juos klasės vadovui.

20. **Progimnazijos vadovas:**

20.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą arba kitą asmenį;

20.2. sudaro sąlygas atsakingiems asmenims organizuoti ugdomuosius pokalbius;

20.3. prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis Progimnazijos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

21. **Klasės vadovas:**

21.1. organizuoja individualius ir (ar) grupinius ugdomuosius pokalbius, kurių metu:

21.1.1. supažindina su socialinės-pilietinės veiklos atlikimo reikalavimais;

21.1.2. padeda mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir pasirengti socialinės-pilietinės veiklos užduotis ir planus;

21.2. stebi, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis ir įgyvendinti pasirengtus planus;

21.3. pastebėjus ar mokiniui informavus, kad jis susiduria su sunkumais, kviečia mokinį pokalbiui ir teikia reikiamą pagalbą;

21.4. teikia grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

21.5. ugdymo proceso pabaigoje apibendrina, ar įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrina mokinio patirtį ugdomojo pokalbio metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir suteikia grįžtamąjį ryšį apie įvykdytas užduotis bei refleksiją.

22. Socialinę-pilietinę veiklą Progimnazijoje gali inicijuoti ir organizuoti administracija, dalykų mokytojai, klasių vadovai, švietimo pagalbos specialistai, mokinių taryba, kiti Progimnazijos bendruomenės nariai ir socialiniai partneriai.

23. Neformaliojo švietimo veiklų lankymas (pvz., būrelių, treniruočių, muzikos, meno ar kitų užsiėmimų) savaime nelaikomas socialine-pilietine veikla.

24. Jei mokinyi dalyvauja konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ar kitas aktyvus dalyvis, pateikęs dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla. Už dalyvavimo faktą skiriama 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.

25. Pagalba tėvų (globėjų, rūpintojų) darbovietėje, susijusi su įprastine įmonės, įstaigos ar organizacijos veikla, savaime nelaikoma socialine-pilietine veikla. Jeigu mokinio atliekama veikla atitinka šio Aprašo tikslą ir principus, kuria socialinę, pilietinę ar bendruomeninę vertę ir yra tinkamai patvirtinta, už tokią veiklą per mokslo metus gali būti įskaitoma ne daugiau kaip 4 socialinės-pilietinės veiklos valandos.

26. Mokiniui, kuriam dėl specialiųjų ugdymosi poreikių sudaromas individualus ugdymo planas, socialinės-pilietinės veiklos atlikimas gali būti individualizuojamas vadovaujantis galiojančiomis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis: atsižvelgiant į mokinio galias ir gebėjimus gali būti individualiai parenkamos veiklos ir siūloma veiklą atlikti Progimnazijoje, mažinamas veiklai skiriamų valandų skaičius ar, kai teisės aktai tai leidžia, mokinyi atleidžiamas nuo jos. Sprendimas fiksuojamas mokinio individualiame ugdymo plane.

V SKYRIUS

PROGIMNAZIJOS SIŪLAMOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS KRYPTYS

27. Progimnazija mokiniams siūlo šias rekomendacines socialinės-pilietinės veiklos kryptis. Konkreti veikla įskaitoma, jeigu atitinka šio Aprašo tikslą, principus ir organizavimo reikalavimus:

Kryptis	Veiklų pavyzdžiai
1. Bendruomeninė ir pagalbos veikla	Pagalba jaunesniems mokiniams mokantis ar įsitraukiant į ugdomasias veiklas; klasės ar mokyklos bendruomenės iniciatyvos; pagalba rengiant mokymo ar informacinę medžiagą; svetingos ir įtraukios mokyklos aplinkos kūrimas.
2. Pilietinė ir mokinių savivaldos veikla	Mokinių savivalda; dalyvaujamas biudžetas; pilietinių iniciatyvų, minėjimų ir bendruomeninių akcijų planavimas bei organizavimas; mokyklos ar vietos bendruomenei aktualių klausimų sprendimo iniciatyvos.
3. Projektinė ir renginių organizavimo veikla	Socialiniai, prevenciniai, kultūriniai, profesinio orientavimo ir kiti bendruomeninę vertę kuriantys projektai; parodų, konferencijų, sporto, kultūros ir kitų renginių planavimas bei organizavimas.
4. Aplinkosauginė veikla	Saugios ir tvarios mokyklos aplinkos puoselėjimas; aplinkos tvarkymo talkos;
5. Savanorystė ir partnerystė	Veikla su nevyriausybinėmis ir bendruomeninėmis organizacijomis, paramos ir labdaros iniciatyvos, pagalba gyvūnų globos, socialinės globos ar kitoms organizacijoms, laikantis mokinio amžiui taikomų palydėjimo reikalavimų.
6. Aktyvus atstovavimas	Aktyvus dalyvavimas konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjui, žaidėjui, pranešėjui ar kitam aktyviam dalyviui; už dalyvavimo faktą skiriama 1 valanda, pateikęs dalyvavimą patvirtinantį dokumentą.

VI SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS APSKAITA IR VERTINIMAS

28. Socialinės-pilietinės veiklos apskaita vykdoma elektroniniame dienyne. Už galutinį duomenų patikrinimą, visų atliktų valandų skaičiaus ir įvertinimo fiksavimą atsakingas klasės vadovas arba kitas Progimnazijos vadovo paskirtas asmuo.

29. Progimnazijoje atliktą socialinę-pilietinę veiklą ją organizavęs arba prižiūrėjęs Progimnazijos darbuotojas patvirtina šio Aprašo 3 priede nustatytoje formoje, nurodydamas veiklos turinį, atlikimo datą, trukmę ir savo vardą, pavardę bei parašą. Už priedų saugojimą ir perdavimą klasės vadovui atsakingas pats mokinys.

30. Už Progimnazijos ribų atlikta socialinė-pilietinė veikla pagrindžiama dokumentu, atitinkančiu šio Aprašo 13 punkte nustatytus reikalavimus. Veiklai patvirtinti gali būti naudojama šio Aprašo 2 priede pateikta forma arba kitas organizacijos išduotas šio Aprašo 13 punkto reikalavimus atitinkantis dokumentas.

31. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant visų iki ugdymo proceso pabaigos atliktų socialinių-pilietinių veiklų valandų skaičių.

32. Mokiniui, negavusiam įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko pasirengti naują planą arba patikslinti parengtą planą ir atlikti jame numatytas užduotis vasaros atostogų metu, mokinys į aukštesnę klasę nekeliamas. Pasibaigus nustatytam atsiskaitymo terminui, rugpjūčio mėnesį, pakartotinai svarstomas mokinio kėlimo į aukštesnę klasę klausimas.

33. Mokiniui atlikus plane numatytas užduotis ir surinkus daugiau valandų, negu nustatytas minimalus 20 valandų skaičius, mokinio prašymu minimalų skaičių viršijančios socialinės-pilietinės veiklos valandos gali būti įskaitomos į aukštesnėje klasėje privalomą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

34. Mokslo metų pabaigoje Progimnazijos nustatyta tvarka gali būti skatinami mokiniai, išsiskyrę iniciatyvumu, savanoryste, atsakomybe ir reikšmingu indėliu į Progimnazijos ar platesnės bendruomenės gerovę.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Už Aprašo įgyvendinimo koordinavimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui, kurio kuruojamai sričiai priskirta socialinė-pilietinė veikla.

36. Aprašas skelbiamas Progimnazijos interneto svetainėje ir (ar) kitose Progimnazijos naudojamose informavimo priemonėse.

37. Progimnazijos bendruomenės nariai gali teikti siūlymus dėl Aprašo tobulinimo. Aprašas ir jo pakeitimai tvirtinami Progimnazijos direktoriaus įsakymu ir negali prieštarauti galiojantiems teisės aktams bei Bendrųjų ugdymo planų nuostatoms.

MOKINIO SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PLANAS IR REFLEKSIJA

20__–20__ m. m., Klasė _____ Mokinio vardas, pavardė _____

[illegible]

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for writing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

MOKINIO SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS
UŽ MOKYKLOS RIBU

20__–20__ m. m., Klasė ____ Mokinio vardas, pavardė _____

Atlikta veikla	Atliktos veiklos trukmė valandomis	Veiklos atlikimo data	Organizacijos pavadinimas ir rekvizitai	Už organizuotą veiklą atsakingo asmens: vardas, pavardė, kontaktinis telefono numeris ir (ar) elektroninis paštas, parašas

MOKINIO SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS
MOKYKLOJE

20__–20__ m. m., Klasė ____ Mokinio vardas, pavardė _____

Atlikta veikla	Atliktos veiklos trukmė valandomis	Veiklos atlikimo data	Už organizuotą veiklą atsakingo asmens: vardas, pavardė, parašas (jei valandas mokytojas įrašo į dienyną, lentelėje įrašo žodį ĮRAŠYTA)